

Svar på remiss "En tydligare bestämmelse om hets mot folkgrupp", SOU 2023:17

Föreningen Förintelsens Överlevande (FFÖ) är i stort sett positiva till de förslag som lagts fram och ser med tillförsikt fram emot att de genomförs snarast.

Vi har noga granskat förslaget av bestämmelsen om ett "Förtydligande av Hets mot folkgrupp" och har även inhämtat expert-utlåtande nedan från sakkunnig och vill tacka för möjligheten att få lämna remiss-svar.

Bestämmelsen om Hets mot Folkgrupp implementerades första gången i Sverige 1948 genom Brottsbalkens (BRB) 16 kap 8 §. Ursprungligen var ett av syftena med lagen att komma åt spridandet av antisemitiska flygblad och växande antisemitism mot de överlevande som landet emottagit efter andra världskrigets slut samt den inhemska svenska judenheten.

FFÖ vill i första hand betona att vi som grupp ser allvarligt på varje form av hat och diskriminering inklusive hets mot folkgrupp. Vi anser att det är viktigt att stärka och förtydliga lagstiftningen för att bättre kunna bekämpa hatbrott både emot folkgrupp och som utredningen påpekar även mot individ i sådan folkgrupp. Domstolarna och åklagarna måste klarare än nu kunna tyda lagstiftningen på vad som utgör ett hatbrott och säkerställa att de som begår sådana handlingar ställs till svars.

Vi välkomnar förslaget att inkludera flera skyddade grupper såsom efter kön, könsidentitet och funktionsvariationer i lagstiftningen. Detta är viktigt för att erkänna och skydda de grupper som ofta utsätts för diskriminering och hatbrott.

Vi som grupp som vederfarits de fasor och mord som Förintelsen utgjorde anser även att hatpropagandan och hetsen mot judar och andra grupper i samhället utgjorde centrala faktorer som till slut ledde till Förintelsen.

Förutom ovan nämnda, vill FFÖ, såsom en grupp som vet vad hets mot folkgrupp och individer kan leda till, föreslå möjligheten att inkludera utbildning och medvetandehöjande åtgärder om vad hets mot folkgrupp betyder i lagförslaget. Genom att investera i en bredare utbildning om Förintelsen och dess konsekvenser såsom exempel, kan vi arbeta för att förebygga hat och intolerans i samhället. Detta i synnerhet då landet de senaste decennierna välkomnat nya befolkningsgrupper som på sina håll lett till nya uttryck av förakt, hat och diskriminering.

Förutom ovan nämnda allmänna uppfattningar som FFÖ här framför om det förtydligade lagförslaget har vi även erhållit experthjälp med synpunkter på den förändrade lagtexten från Prof. Mark Klamberg vars synpunkter vi ställer oss bakom.

Citaten nedan har vi erhållit professor Klamberg's tillstånd att framlägga:

"För hets mot Folkgrupp döms...(utredningens lagförslag.)

1. Att kriminalisera förnekande av folkmord och brott mot mänskligheten kan kanske

vara motiverat särskilt om det kopplas med krav på att gärningen är ägnad att uppmana till våld mot, hota eller uttrycka missaktning för skyddad grupp. Men jag anser att det finns problem i delen av förslaget som kriminaliserar förnekande av krigsförbrytelser. Krigsförbrytelser kan ske som isolerade brott medan folkmord och brott mot mänskligheten alltid består av en mängd brott. Det måste gå att publikt förneka att viss krigsförbrytelse är brott även om det finns fällande dom. Fundera över följande exempel: Örebro tingsrätt dömde 2019 en medlem av peshmerga (kurd) för krigsförbrytelsen att ha förnedrat kroppen av en död IS-medlem, den fällande domen bekräftades av Göta Hovrätt och Högsta Domstolen. Antag att jag säger att väpnade jihadister delvis förtjänar sådan behandling och argumenterar att detta ej är en krigsförbrytelse. Har jag nu gjort mig skyldig till brottet förnekelse av krigsförbrytelse? Märk väl, att jag skulle aldrig säga så själv då jag anser att även döda jihadist-kroppar ska vara skyddade mot förnedring, men det innebär inte nödvändigtvis att yttrande av sådan åsikt ska vara kriminaliserad.

2. En språklig kommentar. På sidan 75 i SOU 2023:17 används begreppet "brott mot humaniteten" när det vedertagna begreppet i vanligt språkbruk och lagtext är "Brott mot mänskligheten". Detta handlar inte om förändrad språkanvändning i tid. Samma begrepp, dvs. "Brott mot mänskligheten" användes 1946 i svensk rapportering om Nürnberg-rättegången, i akademiska artiklar på 50-talet och nuvarande lag som antogs 2014. "Brott mot humaniteten" framstår som en mekanisk, isolerad och felaktig översättning, Det bör korrigeras.

Slut prof. Klamberg's citat.

Slutligen vill FFÖ påpeka vikten av samverkan mellan myndigheter, civilsamhället och överlevande-gruppens företrädare i arbetet mot hets mot folkgrupp. Genom att arbeta tillsammans kan vi bättre bekämpa och skapa ett mera inkluderande och tolerant samhälle.

Vi ser fram emot att våra synpunkter i detta remissvar tas tillvara och implementeras snarast. Vi är redo att bidra med vår expertis och erfarenhet för att bekämpa hat och intolerans i samhället som ju det framlagda lagförslaget till förtydligande av den idag existerande skrivningen avser. Att vara ett tydligare rättesnöre för korrekt rättsskipning.

Stockholm den 25/9 2023

Tommy Ringart
Ordförande

Harry Pommert
Styrelseledamot

Föreningen Förintelsens Överlevande (FFÖ) är en organisation med medlemmar över hela landet som består av och representerar överlevande från Förintelsen och deras efterkommande generationer. Vi är som organisation djupt engagerade i att

Föreningen Förintelsens Överlevande (FFÖ)
Ju2023/01030

uppmärksamma Förintelsen på olika sätt såsom genom föredrag, bok-översättningar och författarbidrag, prisutdelningar, media deltagande, ceremonier, minnesmonument och nu senast genom tillblivelsen av Sveriges museum om Förintelsen som just öppnat i Stockholm

FÖRENINGEN FÖRINTELSENS ÖVERLEVANDE
The Association of Holocaust Survivors in Sweden
Box 7427, 103 91 Stockholm, Sweden
E-mail: ffosverige@gmail.com

